

KVALITETSDEKLARATION

Innovation i offentlig sektor

Ämnesområde

Utbildning och forskning

Statistikområde

Forskning

Produktkod

UF0319

Referenstid

2021-2022

Statistikens kvalitet	3
1 Relevans	3
1.1 Ändamål och informationsbehov	3
1.1.1 Statistikens ändamål	3
1.1.2 Statistikanvändares informationsbehov	3
1.2 Statistikens innehåll	3
1.2.1 Objekt och population	3
1.2.2 Variabler	4
1.2.3 Statistiska mått	5
1.2.4 Redovisningsgrupper	5
1.2.5 Referenstider	5
2 Tillförlitlighet	5
2.1 Tillförlitlighet totalt	5
2.2 Osäkerhetskällor	5
2.2.1 Urval	5
2.2.2 Ramtäckning	6
2.2.3 Mätning	6
2.2.4 Bortfall	7
2.2.5 Bearbetning	7
2.2.6 Modellantaganden	7
2.3 Preliminär statistik jämförd med slutlig	7
3 Aktualitet och punktlighet	7
3.1 Framställningstid	7
3.2 Frekvens	8
3.3 Punktlighet	8
4 Tillgänglighet och tydlighet	8
4.1 Tillgång till statistiken	8
4.2 Möjlighet till ytterligare statistik	8
4.3 Presentation	8
4.4 Dokumentation	8
5 Jämförbarhet och sam anvä n d b a r h e t	8
5.1 Jämförbarhet över tid	8
5.2 Jämförbarhet mellan grupper	8
5.3 Sam anvä n d b a r h e t i ö v r i g t	8
5.4 Numerisk överensstämmelse	9
Allmänna uppgifter	9
A Klassificeringen Sveriges officiella statistik	9
B Sekretess och personuppgiftsbehandling	9
C Bevarande och gallring	9
D Uppgiftsskyldighet	9
E EU-reglering och internationell rapportering	9
F Historik	10
G Kontaktuppgifter	10

Statistikens kvalitet

1 Relevans

1.1 Ändamål och informationsbehov

1.1.1 Statistikens ändamål

Statistiken avser beskriva innovationsverksamheten inom statliga myndigheter, regioner och kommuner på ett sådant sätt att det bidrar till ett ökat kunskapsläge och till utvärdering av det förvaltningspolitiska målet om en innovativ statsförvaltning. Den kan användas av policyskapare för att bättre förstå hur sektorn arbetar med innovation och vad som motiverar detta arbete. De verksamheter som statistiken avser kan även använda den som underlag för utvärdering av den egna verksamheten exempelvis mot genomsnitt för liknande verksamheter.

1.1.2 Statistikanvändares informationsbehov

De huvudsakliga användarna av statistiken är statliga myndigheter, kommunal och regional förvaltning samt departement. Representanter för nationella användare ingår i SCB:s användarråd för FoU-statistik där förändringar, utvecklingsmöjligheter och informationsbehov kan diskuteras.

Ett av användarnas främsta behov är att kunna använda statistiken för att följa upp det förvaltningspolitiska målet om en innovativ statsförvaltning. I detta syfte krävs information om förekomsten av innovation och innovationsaktiviteter i offentlig verksamhet. Utöver detta efterfrågas även information om förutsättningarna för och nyttan med innovation för att bättre kunna följa upp och stödja offentliga verksamheter i sitt innovationsarbete.

1.2 Statistikens innehåll

Statistiken avser i första hand beskriva andelen innovativa respektive innovationsaktiva verksamheter inom den offentliga sektorn. Utöver detta beskriver statistiken vilken typ av innovation som introducerats i verksamheterna, förekomsten av systematiskt och samordnat innovationsarbete inom offentliga organisationer samt innovationernas eventuella miljöfördelar och andra effekter.

1.2.1 Objekt och population

Intressepopulationen utgörs av samtliga offentliga verksamheter i Sverige. För att undersöka intressepopulationen har undersökningen två målpopulationer. Den ena målpopulationen utgörs av samtliga statliga myndigheter, kommuner och regioner i Sverige. Målobjekt tillika observationsobjekt för denna målpopulation är juridisk enhet.

Den andra målpopulationen utgörs av arbetsställen tillhörande offentlig förvaltning. Denna målpopulation avgränsas med avseende på antal anställda och näringsgren. Målpopulationen omfattar samtliga arbetsställen som är huvudarbetsställen, tillhör bransch 72 (Vetenskaplig forskning och utveckling) eller har mer än 200 anställda medan övriga arbetsställen bara ingår givet att de har minst 10 anställda och tillhör någon av branscherna 01-93 enligt Standard för svensk näringsgrensindelning ([SNI2007](#)). Trots dessa

avgränsningar anses målpopulationen stämma väl överrens med intressepopulationen. Målobjekt tillika observationsobjekt för denna målpopulation är arbetsställeenhet.

1.2.2 Variabler

Undersökningens huvudsakliga intressevariabler är produktinnovation, processinnovation och innovationsaktiviteter. För att beskriva dessa används målvariablerna och observationsvariablerna i tabell 1 nedan. Som framgår av tabellen härleds de huvudsakliga målvariablerna från ett antala olika observationsvariabler. Observationsvariablerna bedöms fånga målvariablerna väl.

Tabell 1. Huvudsakliga mål- och observationsvariabler

Målvariabel			Observationsvariabel
Innovationsaktiva arbetsställen	Innovativa arbetsställen	Produktinnovativa arbetsställen	Introducerat nya eller väsentligt förbättrade varor
			Introducerat nya eller väsentligt förbättrade tjänster
		Processinnovativa arbetsställen	Introducerat nya eller väsentligt förbättrade processer inom produktion av varor eller tjänster
			Introducerat nya eller väsentligt förbättrade processer inom leveranser, distribution eller logistik
			Introducerat nya eller väsentligt förbättrade processer inom marknadsföring eller extern kommunikation
			Introducerat nya eller väsentligt förbättrade processer inom it-system
			Introducerat nya eller väsentligt förbättrade processer inom administration och organisation (exkl. upphandling)
			Introducerat nya eller väsentligt förbättrade processer inom upphandling
	Icke-innovativa arbetsställen		Pågående innovationsaktiviteter vid slutet av referensperioden som inte lett till någon innovation
			Avbrutna eller uppskjutna innovationsaktiviteter som inte lett till någon innovation

			Slutförda innovationsaktiviteter som inte lett till någon innovation
--	--	--	--

1.2.3 Statistiska mått

Målstorheterna mäts i form av andelar eller summor. Andelar avser antingen en del av den totala populationen eller av en delpopulation.

1.2.4 Redovisningsgrupper

Den variabel som används för att skapa statistikens redovisningsgrupper är delsektor.

Variabelnamn	Redovisningsgrupper
Delsektor	Statliga myndigheter
	Regioner
	Kommuner

1.2.5 Referenstider

Referensperioden för undersökningens målstorheter är kalenderåren 2021-2022.

2 Tillförlitlighet

2.1 Tillförlitlighet totalt

Skattningförfarandet som används i undersökningen är så kallad rak uppräknings inom strata. Denna metod innebär att svarande inom ett stratum får representera eventuellt objektsbortfall. För att denna metod ska ge tillförlitliga skattningar krävs att objektsbortfallet är slumpmässigt. Om de svarande skiljer sig från de som inte svarar på ett systematiskt sätt med avseende på målstorheterna kommer skattningarna innehålla skevheter.

Det finns inte något kvantitativt mått på den totala osäkerheten i statistiken. Det betydande objektsbortfallet innebär dock att tolkningar av statistiken bör göras med försiktighet.

2.2 Osäkerhetskällor

Den främsta osäkerhetskällan i statistiken är bortfall. Framförallt är det objektsbortfall som påverkar statistikens tillförlitlighet men även partiellt bortfall har effekt på tillförlitligheten för enskilda målstorheter. Utöver bortfallet bedöms även mätfel ha viss påverkan på statistikens tillförlitlighet. Mätfel kan uppstå dels när uppgiftslämnare har svårt att tolka de definitioner eller instruktioner som ges i undersökningen, dels när de saknar information om de variabler som efterfrågas och gör uppsaktningar eller avrundningar.

2.2.1 Urval

Den urvalsmetod som används för undersökningen är stratifierat obundet slumpmässigt urval med Neyman-allokering. Urvalsramen omfattar samtliga arbetsställen i den offentliga sektorn, undantaget arbetsställeenheter med färre än 10 anställda eller som tillhör en annan bransch än 01-93.

Huvudarbetsställen, arbetsställeenheter i bransch 72 samt arbetsställen med minst 200 anställda totalundersöks, dvs. de har en urvalssannolikhet lika med

1. För dessa grupper gäller inte de cut-off regler avseende bransch och antal anställda som gäller för rampopulationen i övrigt.

Den slumpmässiga urvalsosäkerheten kan beskrivas i form av konfidensintervall. För undersökningen används en säkerhet på 95 % vid framtagningen av konfidensintervall som presenteras tillsammans med respektive punktskattning.

Uteslutandet av arbetsställeenheter med färre än 10 anställda kan bidra till en viss systematisk urvalsosäkerhet på grund av att tidigare statistik indikerar att innovation är korrelerat med storleksklass. Stora arbetsställeenheter är mer sannolikt innovativa än små arbetsställeenheter. Begränsningen av urvalsramen till arbetsställeenheter med minst 10 anställda kan därmed bidra till en överskattning av andelen innovativa arbetsställen i den offentliga sektorn. Påverkan av detta på statistikens tillförlitlighet bedöms vara liten.

2.2.2 Ramtäckning

Ramen baseras på information i Företagsdatabasen, ett register som bland annat innehåller samtliga arbetsställen i Sverige som var aktiva i november under referensperiodens sista år. Informationen om offentliga arbetställen uppdateras årligen genom en undersökning till samtliga kommuner, regioner och statliga myndigheter. Eftersom Innovation i offentlig sektor har en tvåårig referensperiod kan dock viss undertäckning förekomma i sådana fall då ett arbetsställe upphört under referensperioden och därför inte längre ingår i registret vid tidpunkten för urvalsdragningen. Likaså kan övertäckning uppstå på grund av felaktigheter i registret som innebär att arbetsställen finns kvar i registret trots att de inte längre är aktiva. Både över- och undertäckning bedöms vara begränsade och har inte någon betydande effekt på statistikens kvalitet.

2.2.3 Mätning

Mätinstrumentet som används utgörs av ett missivbrev, två påminnelsebrev, ett frågeformulär i SCB:s webbverktyg, SIV, samt en uppgiftslämnarsida. Frågeformuläret i sin helhet finns i dokumentationen *Statistikens framställning*. Dokumentationen finns tillgänglig på SCB:s webbplats¹.

Frågeformuläret består av frågor med tillhörande kontroller som ska underlätta för uppgiftslämnaren att lämna korrekt och logiskt sammanhängande information. Kontrollerna används även för att undvika partiellt bortfall. Frågorna är granskade av mättekniker för att minska risken för att frågor misstolkas av uppgiftslämnare samt för att säkerställa att nödvändig information eller instruktioner finns med i blanketten.

Mätfel uppstår när uppgiftslämnare anger felaktiga uppgifter som inte fångas upp och rättas i granskningen. Fel kan bero på misstolkningar eller att uppgiftslämnaren saknar information om de variabler som efterfrågas och därför gör felaktiga uppskattningar. Begreppet *innovation* kan vara svårt för arbetsställena att tolka. Instruktioner och definitioner finns både i frågeformuläret och på uppgiftslämnarsidan men viss bias kan förekomma då det kan finnas incitament för ett arbetsställe att framstå som innovativt då

¹ Produkthemsida för [Innovation i offentlig sektor \(scb.se\)](https://www.scb.se/innovation-i-offentlig-sektor).

detta uppfattas som en positiv egenskap. Även i sådana fall då bias inte förekommer kan det vara svårt att avgöra vad som utgör en innovation.

Omfattningen av det eventuella mätfelet går inte att beskriva i kvantitativa termer. Bedömningen är dock att mätfel har viss påverkan på statistikens tillförlitlighet.

2.2.4 Bortfall

Både objektsbortfall och partiellt bortfall förekommer i undersökningen. Objektsbortfall innebär att enheter som ingår i urvalet inte inkommer med svar medan partiellt bortfall innebär att svar saknas på ett antal, men inte alla, variabler för en enhet. Det partiella bortfallet har till viss del uppstått till följd av tekniska problem med insamlingsverktyget, SIV, till viss del på grund av att uppgiftslämnare avstått från att lämna svar på vissa frågor. För att minimera effekterna av partiellt bortfall har enheter för vilka svar saknats på vissa frågor återkontaktats.

Undersökningen har ett stort objektsbortfall till följd av att deltagande är frivilligt. För referensperioden 2021-2022 uppgick det oviktade objektsbortfallet till 80 procent. Bortfallet har betydande effekt på statistikens kvalitet då det ökar osäkerheten i skattningarna. Detta gäller i ännu högre grad i vissa redovisningsgrupper där objektsbortfallet är relativt större. För den totala målpopulationen är det dock möjligt att göra skattningar med godtagbar tillförlitlighet.

2.2.5 Bearbetning

Bearbetning förekommer i form av granskning, härledning samt rättning av fel. Det finns inte några kända brister i bearbetningen av data. Sannolikt förekommer det dock fall där felaktiga värden inte upptäcks i granskningen. Sådana fel bedöms förekomma i låg utsträckning och ha mycket liten effekt på statistikens kvalitet.

2.2.6 Modellantaganden

Statistiken baseras på antagandet att det slumpmässiga urvalet inte avviker på något systematiskt sätt från den population som statistiken avser att beskriva. Dessutom antas objektsbortfallet vara helt slumpmässigt. Detta är nödvändigt för att det ska vara möjligt att använda rak uppräkningsmetod för att kompensera bortfallet. Med rak uppräkningsmetod menas att de svarande objekten i ett stratum får representera de objekt som inte svarat. Ifall de svarande skiljer sig från bortfallet på ett sätt som påverkar målvariablerna kommer metoden leda till snedvridning i skattningarna. Eftersom bortfallet är stort i undersökningen finns det en risk för denna typ av snedvridning.

2.3 Preliminär statistik jämförd med slutlig

Ingen preliminär statistik tas fram.

3 Aktualitet och punktlighet

3.1 Framställningstid

Framställningstiden för statistiken är drygt 10 månader. Statistiken redovisas i mitten av november året efter referensperiodens slut.

3.2 Frekvens

Insamling och redovisning genomförs vartannat år med en tvåårig referensperiod.

3.3 Punktlighet

Statistiken har redovisats enligt publiceringsplanen. Publiceringsplanen finns tillgänglig i form av en publiceringskalender på SCB:s hemsida: [När publiceras statistiken? \(scb.se\)](https://www.scb.se/publiceras-statistiken/).

4 Tillgänglighet och tydlighet

4.1 Tillgång till statistiken

Statistiken finns allmänt tillgänglig på SCB:s webbplats, www.scb.se/uf0319.

4.2 Möjlighet till ytterligare statistik

SCB kan, mot en avgift, ta fram specialbeställd statistik. Det kan exempelvis röra sig om aggregat på andra redovisningsvariabler eller korsningar av redovisningsvariabler än de som finns publicerade. Primärmaterial kan också göras tillgängligt på begäran.

4.3 Presentation

Statistiken redovisas i form av tabeller i SCB:s Statistikdatabas. En statistiknyhet som beskriver statistiken publiceras i samband med att Statistikdatabasen uppdateras.

4.4 Dokumentation

De metoder som använts för att framställa statistiken beskrivs i dokumentationen Statistikens framställning. Detaljerad information om mikrodatabas finns dokumenterad i MetaPlus.

5 Jämförbarhet och sammanvändbarhet

5.1 Jämförbarhet över tid

På grund av förändringar i statistikens innehåll och undersökningens design ska jämförelser över tid göras med försiktighet.

5.2 Jämförbarhet mellan grupper

Förutsättningarna för jämförbarhet mellan grupper i undersökningen är generellt goda. Samtliga enheter som ingår i undersökningen är arbetställen som alla besvarar samma enkät. Det finns dock skillnader mellan grupperna som bör tas i åtanke vid jämförelse. Bland dessa är bland annat att delsektorstillhörighet i stor utsträckning samvarierar med både storleksklass och bransch. Då både bransch och storlek även samvarierar med undersökningens nyckelvariabler bör jämförelser mellan delsektorerna göras med viss försiktighet.

5.3 Samanvändbarhet i övrigt

Det är i viss mån möjligt att sammanvända statistiken med undersökningen Innovation i företagssektorn (CIS, UF0315). De definitioner som används i de två undersökningarna utgår från samma manual, OECD:s Oslomanual. De

frågor i enkäten som används för att skatta nyckelvariablerna utgår också från den modellenkät som tas fram av Eurostat för undersökningen Innovation i företagssektorn. Företag och offentliga verksamheter möter dock olika förutsättningar som bör tas i åtanke vid samavändning av uppgifterna. Att Innovation i offentlig sektor är en frivillig undersökning medan Innovation i företagssektorn är obligatorisk kan också i någon mån påverka sammanvändbarheten så osäkerheten är stor i vissa redovisningsgrupper för Innovation i offentlig sektor.

Undersökningen kan även sammanvändas med Forskning och utveckling i Sverige för den offentliga sektorn. Sammanvändbarheten påverkas dock av att undersökningarna har olika målobjekt. I Innovation i offentlig sektor är arbetsstället målobjektet medan Forskning och utveckling i Sverige har den institutionella enheten som målobjekt. Då den institutionella enheten i många fall består av flera arbetsställen påverkar detta sammanvändbarheten på objektsnivå. Det är dock möjligt att sammanvända undersökningarnas statistivärden.

5.4 Numerisk överensstämmelse

Brister i den numeriska överensstämmelsen kan förekomma på grund av avrundning. Detta kan leda till att andelar som ska summera till 100 procent i vissa fall över- eller understiger detta värde med en procentenhet.

Allmänna uppgifter

A Klassificeringen Sveriges officiella statistik

Statistiken är inte officiell.

B Sekretess och personuppgiftsbehandling

I myndigheternas särskilda verksamhet för framställning av statistik gäller sekretess enligt 24 kap. 8 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400). Vid behandling av personuppgifter, dvs. information som direkt eller indirekt kan hänföras till en person som är i livet, gäller lagen (2001:99) och förordningen (2001:100) om den officiella statistiken samt EU:s dataskyddsförordning (2016/679).

C Bevarande och gallring

Gallring sker i enlighet med SCB:s informationshanteringsplan. Detta innebär att uppgifter gallras då de inte längre är av betydelse för verksamheten.

D Uppgiftsskyldighet

Ingen uppgiftsskyldighet föreligger.

E EU-reglering och internationell rapportering

Statistiken är inte föremål för EU-reglering och rapporteras inte internationellt.

F Historik

Statistiken framställdes för första gången i samarbete mellan Vinnova och Statistiska centralbyrån för referensperioden 2019-2020. Dessförinnan utförde SKR undersökningen Innovationsbarometern under 2018, en undersökning som initierats av den danska organisationen Centrum för offentlig innovation och som genomförts i samtliga nordiska länder. Dagens undersökning bygger vidare på Innovationsbarometern med större fokus på jämförbarhet med undersökningen Innovation i företagssektorn genom att tillämpa rekommendationer och definitioner från Oslomanualen.

G Kontaktuppgifter

Statistikansvarig myndighet	Vinnova	Statistiska centralbyrån
Kontaktinformation	Nina Widmark	Elin Stendahl
E-post	nina.widmark@vinnova.se	elin.stendahl@scb.se
Telefon	08-473 30 52	010-479 40 85